

Az Európai Unió kialakulása és működése

Az Európai Unió: 500 millió ember – 27 ország

Az Európai
Unió tagállamai

Tagjelölt országok

Úttörő gondolatok a béke és a jólét szolgálatában...

Konrad Adenauer

Alcide De Gasperi

Winston Churchill

Robert Schuman

Jean Monnet

23 hivatalos nyelv

Bővítés: hat országról 27 országra

1952

1973

1981

1986

1990

1995

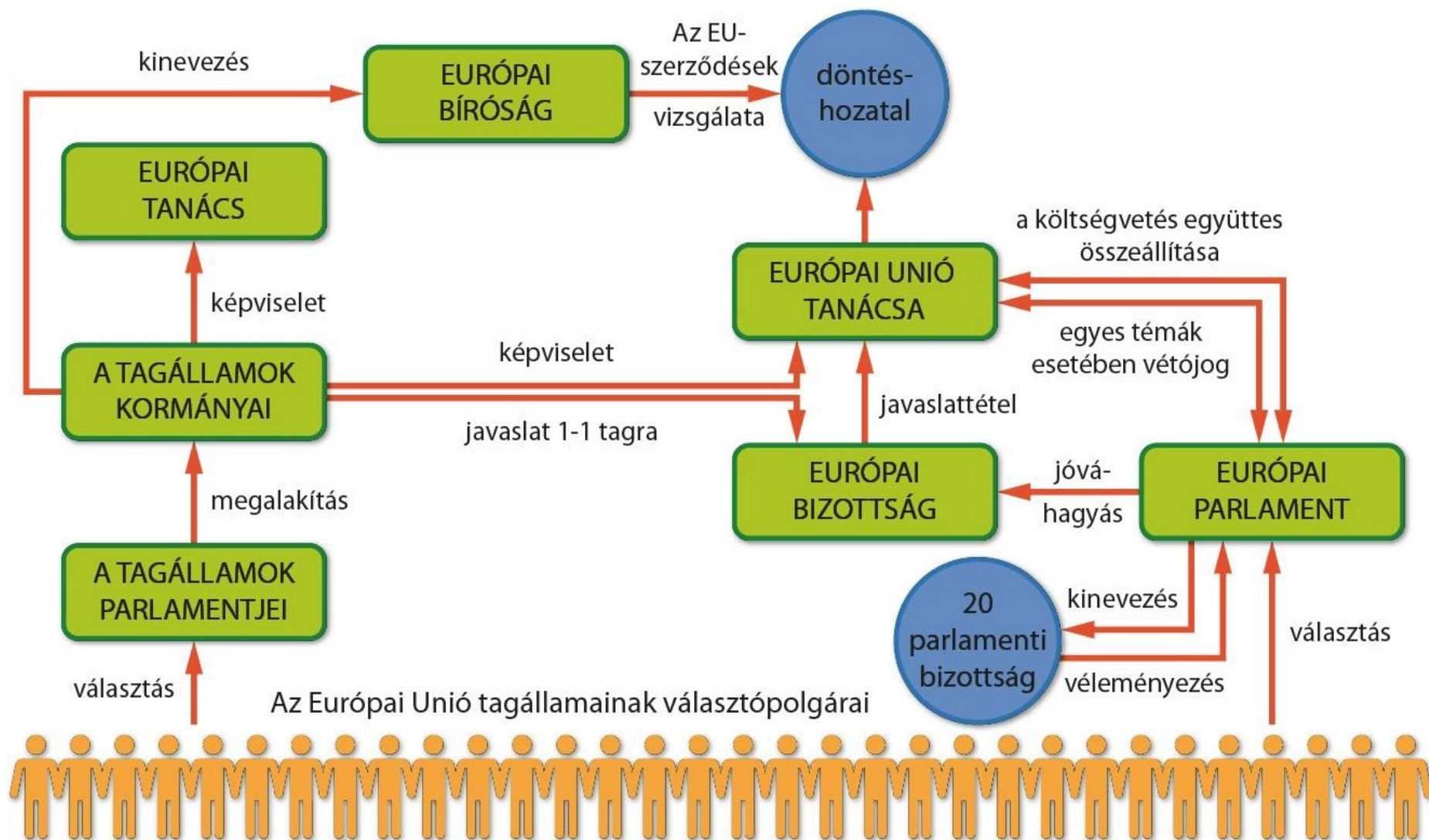
2004

2007

Az EU intézményi felépítése

A Szerződések – a jogra épülő, demokratikus együttműködés alapkövei

1952

Az Európai Szén- és
Acélközösséget létrehozó
szerződés

1958

Római Szerződések:
Az EGK-t létrehozó szerződés
Az Európai Atomenergia-
közösséget létrehozó szerződés

2009

Lisszaboni Szerződés

1987

Egységes Európai
Okmány: az
egységes piac

2003

Nizzai Szerződés

1999

Amszterdami
Szerződés

1993

Maastrichti Szerződés:
Szerződés az Európai
Unióról

A legnagyobb horderejű bővítés: Európa megosztottságának megszüntetése

► **1989**

A berlini fal leomlása – a kommunista korszak vége
Az EU gazdasági támogatást nyújt: beindul a Phare-program

► **1992**

Az Európai Unióhoz való csatlakozás kritériumai:

- demokrácia és jogállamiság
- működő piacgazdaság
- az uniós joganyag átvétele

► **1998**

Megkezdődnek a hivatalos csatlakozási tárgyalások

► **2002**

A koppenhágai csúcstalálkozó jóváhagyja a bővítést

► **2004**

10 új tagállam: Ciprus, Cseh Köztársaság, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Szlovákia, Szlovénia

► **2007**

Bulgária és Románia csatlakozik az EU-hoz

► **2013**

Horvátország csatlakozik július 1-jén

Tagjelölt országok:

Izland, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Montenegró, Törökország

A Lisszaboni Szerződés életbe lépése nyomán az EU:

Hatékonyabb lesz	Egyszerűsödnek az eljárások, állandó elnöke lesz a Tanácsnak, stb.
Demokratikusabb lesz	Az Európai Parlament és a tagállami parlamentek nagyobb szerephez jutnak, az európai polgárok kezdeményezési jogot kapnak, az alapjogi charta beépül az EU joganyagába, stb.
Átláthatóbb lesz	Egyértelműbb lesz, kinek mi a feladata, több dokumentum és ülés lesz nyilvános.
Egységesebben lép fel a világban	Közös kül- és biztonságpolitikai főképviselő stb.
Biztonságosabb lesz	Új lehetőségek a klímaváltozás és a terrorizmus elleni küzdelemben, növekszik az energiaellátás biztonsága, stb.

Átlátható Unió a polgárok szolgálatában:

Az Európai Unió honlapja

europa.eu

Másfél millió nyilvános dokumentum

EUROPE DIRECT tájékoztató szolgálat

Tárcsázza, és választ kap kérdéseire:

00 800 6 7 8 9 10 11

Europe Direct központok

Több mint 400 tájékoztató központ

EU-szerte

Az Európai Unió dokumentumai

Kérésre hozzá lehet férni a

belső dokumentumokhoz

Az európai ombudsman

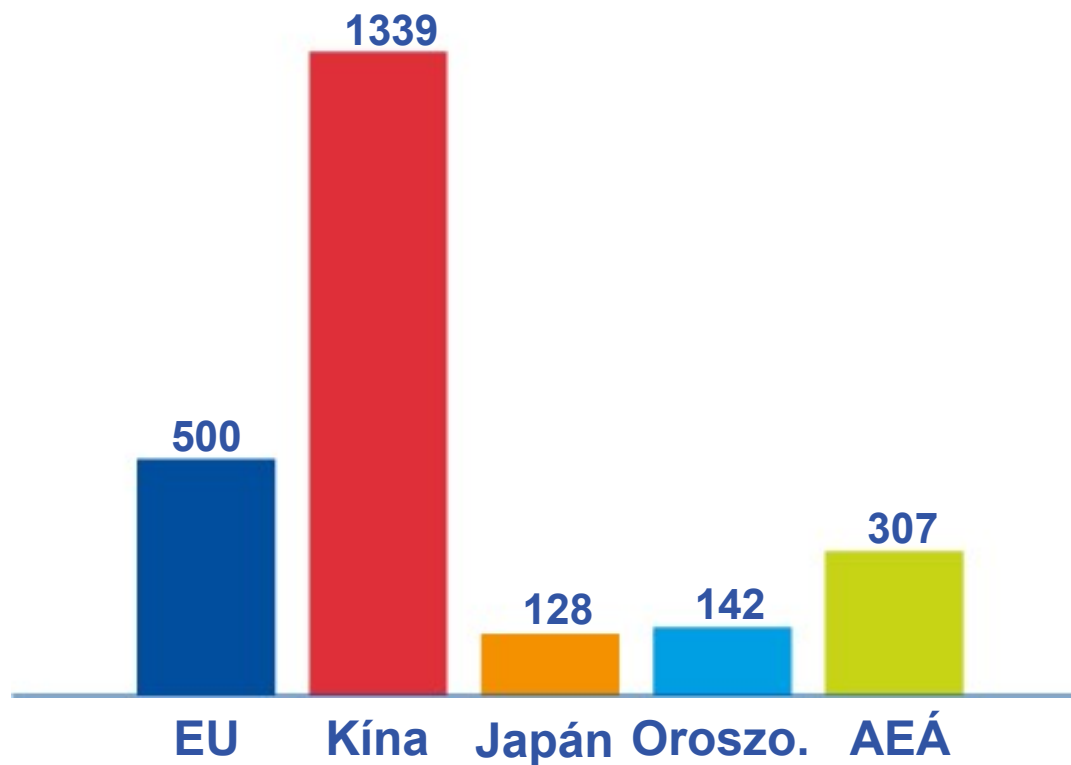
Az ombudsman az uniós intézmények eljárásaival szembeni panaszokkal foglalkozik

Nikiforos Diamandouros, az EU ombudsmanja

Lakosság millió főben (2009)

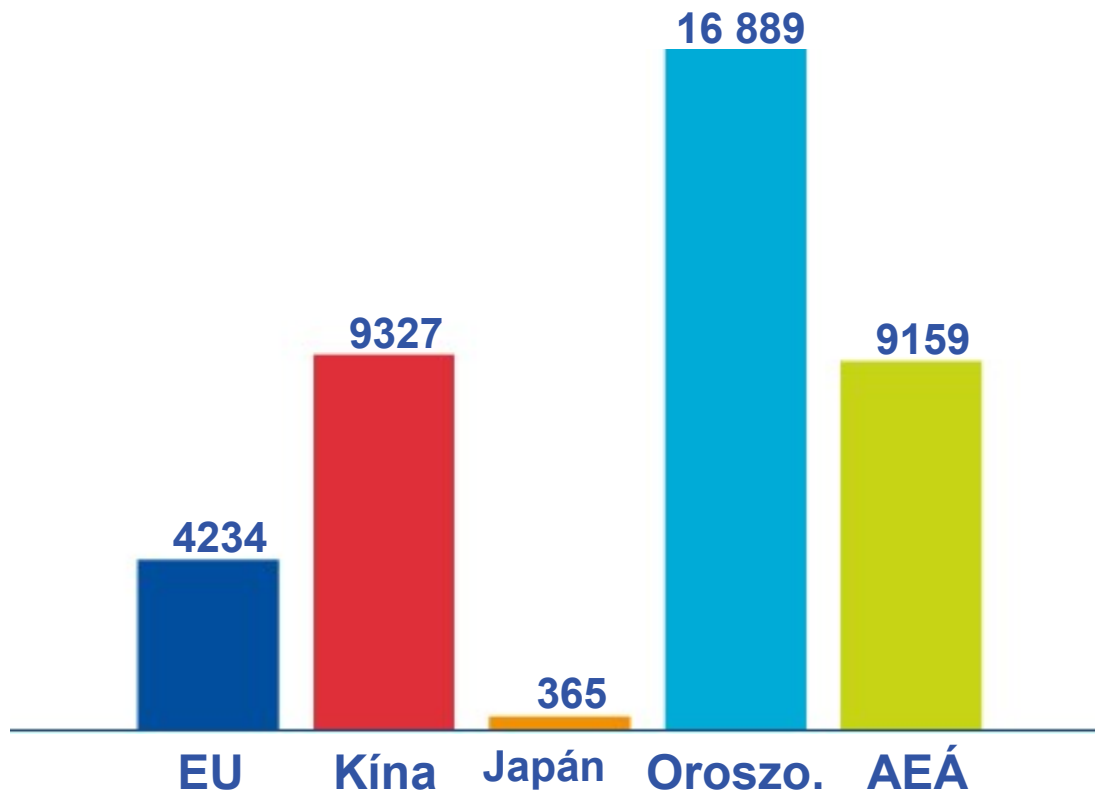

Az EU és a nagyvilág – területi összehasonlítás

Terület, 1000 km²-ben

Az EU és a nagyvilág – gazdasági helyzet

12 508

EU

1 326

Kína

3 329

Japán

468

Oroszo.

9 819

AEÁ

Bruttó hazai termék (GDP)
milliárd euróban, 2008-ban

25100

EU

4 400

Kína

27 800

Japán

12 200

Oroszo.

38 700

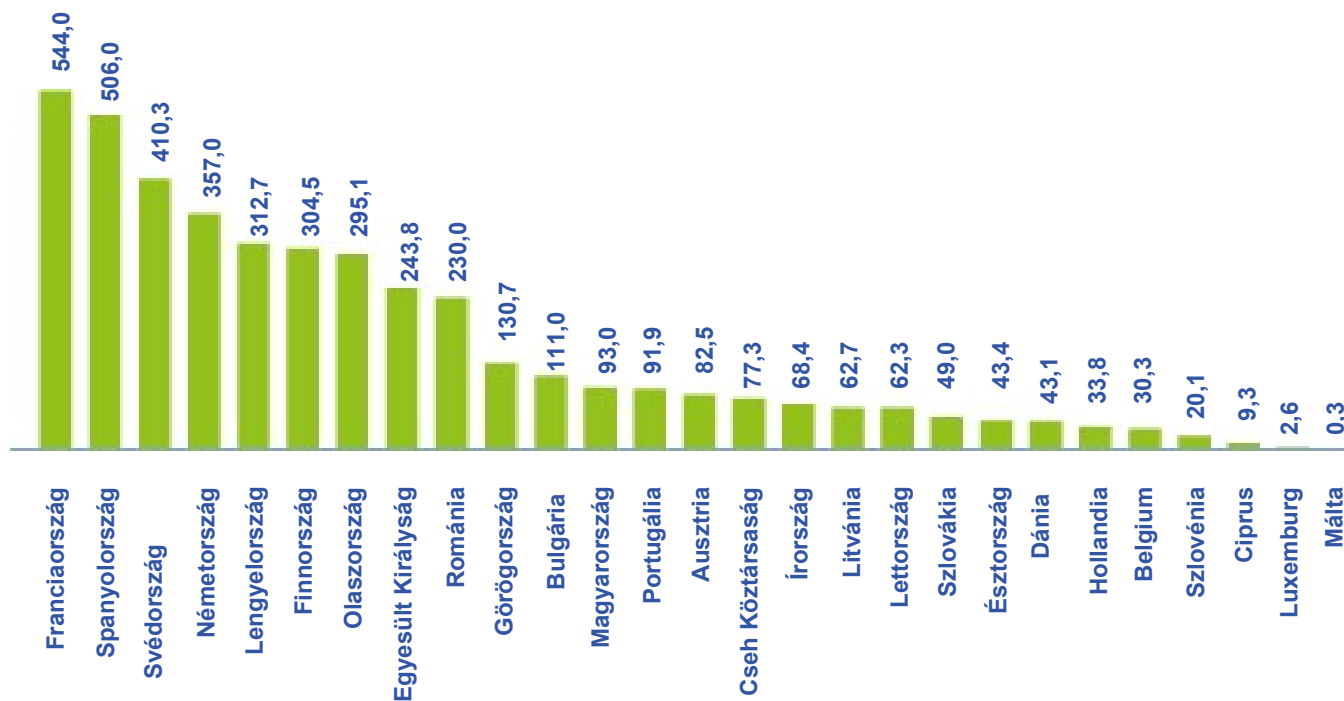
AEÁ

Egy főre jutó bruttó hazai termék
vásárlóerő-paritáson mérve, 2008-ban

Mekkora az EU tagországainak a területe?

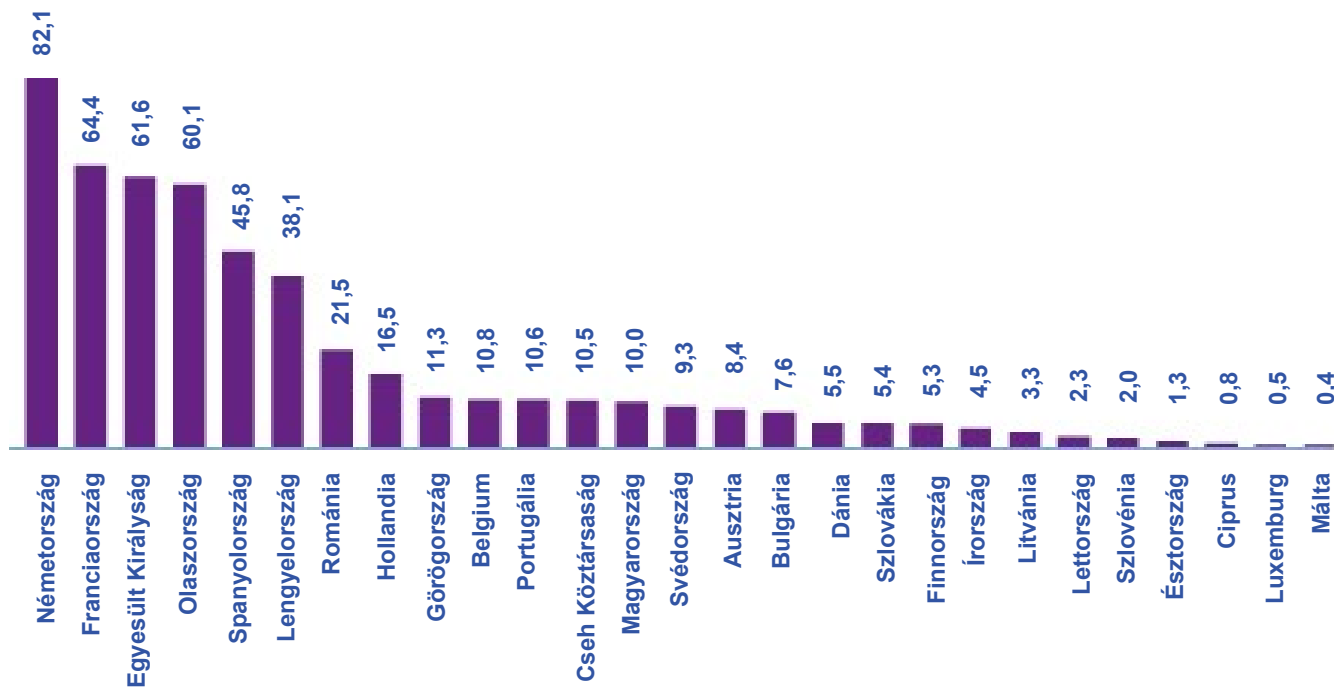
Terület 1000 km²-ben

Hány ember él az EU tagállamaiban?

Lakosság millió főben (2009)
Összesen 500 millió fő

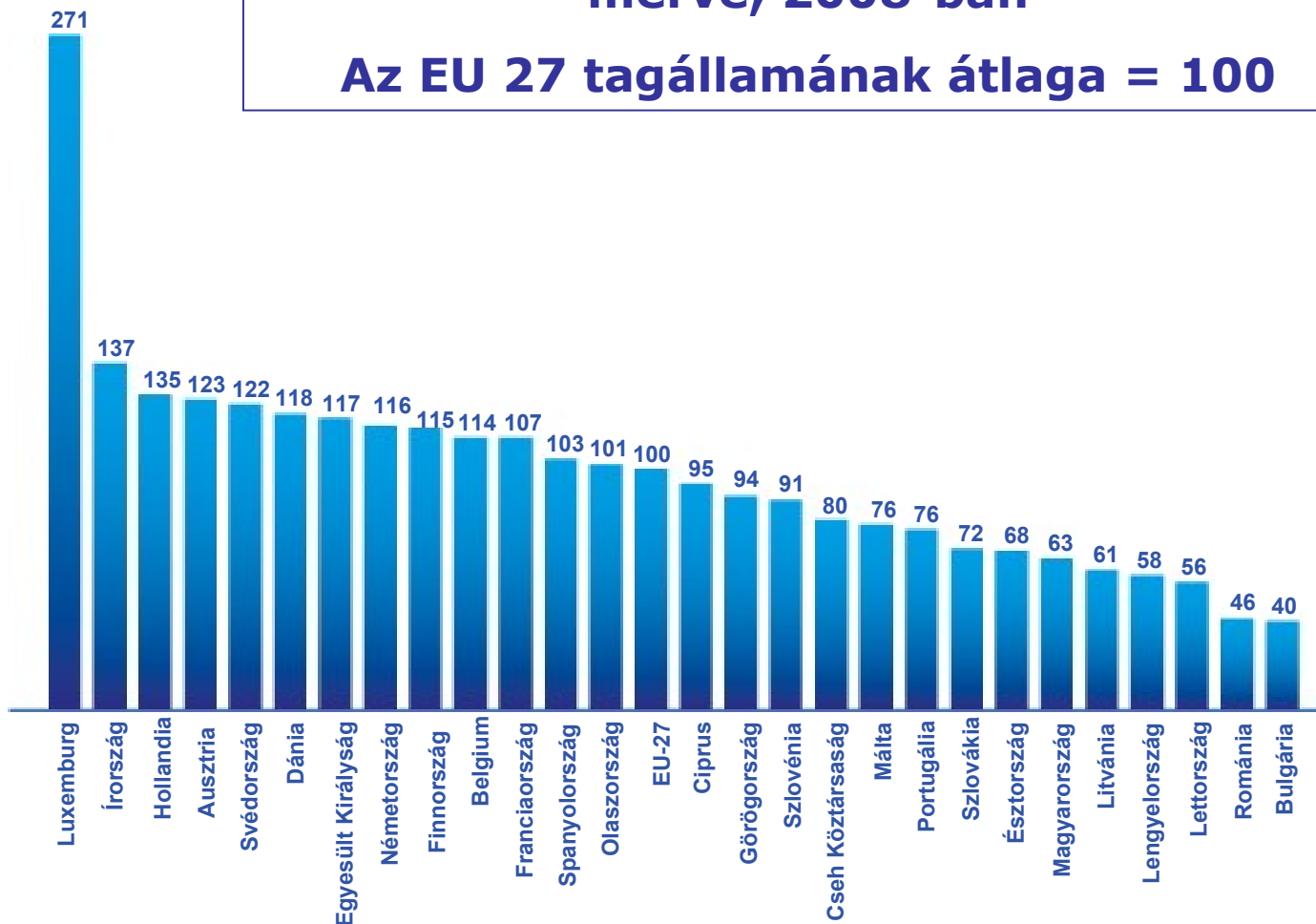

Az egy főre jutó bruttó nemzeti termék megoszlása a tagállamok között

Egy főre jutó GDP vásárlóerő-paritáson mérve, 2008-ban

Az EU 27 tagállamának átlaga = 100

Mire költi az EU a pénzt?

**Az EU teljes költségvetése 2012-ben:
147,2 milliárd euró
= a GDP 1,12%-a**

**Európai uniós polgárság, szabadság,
biztonság és a jog érvényesülése**

1%

Igazgatási és egyéb költségek
6%

**Az EU mint globális szereplő
(beleértve a fejlődő országok támogatását)**
6%

**Természeti erőforrások:
mezőgazdaság,
környezetvédelem**
41%

**Fenntartható növekedés:
munkahelyteremtés,
versenyképesség,
regionális fejlesztés**
46%

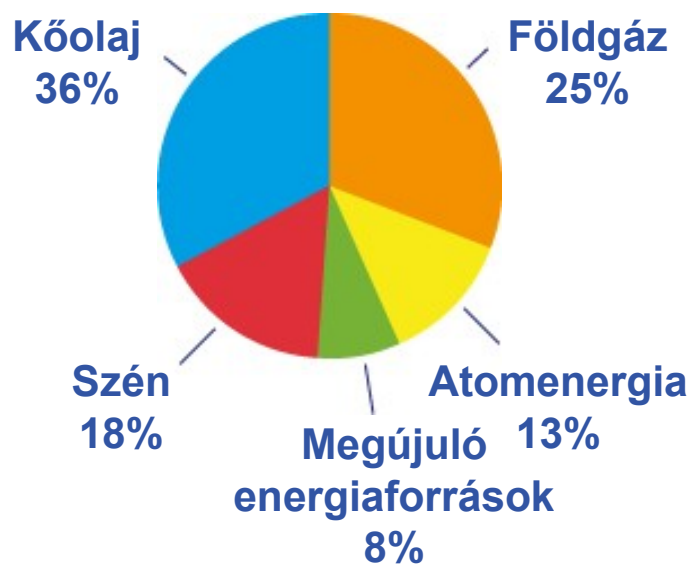
A globális felmelegedés megállítása érdekében az EU vezetői 2007-ben úgy döntöttek, hogy:

- ▶ **2020-ig az üvegházhatású gázok kibocsátását 20%-kal csökkentik (vagy 30%-kal, ha más fejlett országok is hasonló kötelezettséget vállalnak)**
- ▶ **2020-ig 20%-kal javítják az energiahatékonyságot**
- ▶ **2020-ig 20%-kal növelik a megújuló energiaforrások (a szél-, a nap- és a vízenergia, valamint a biomassa) részarányát az energiatermelésben**

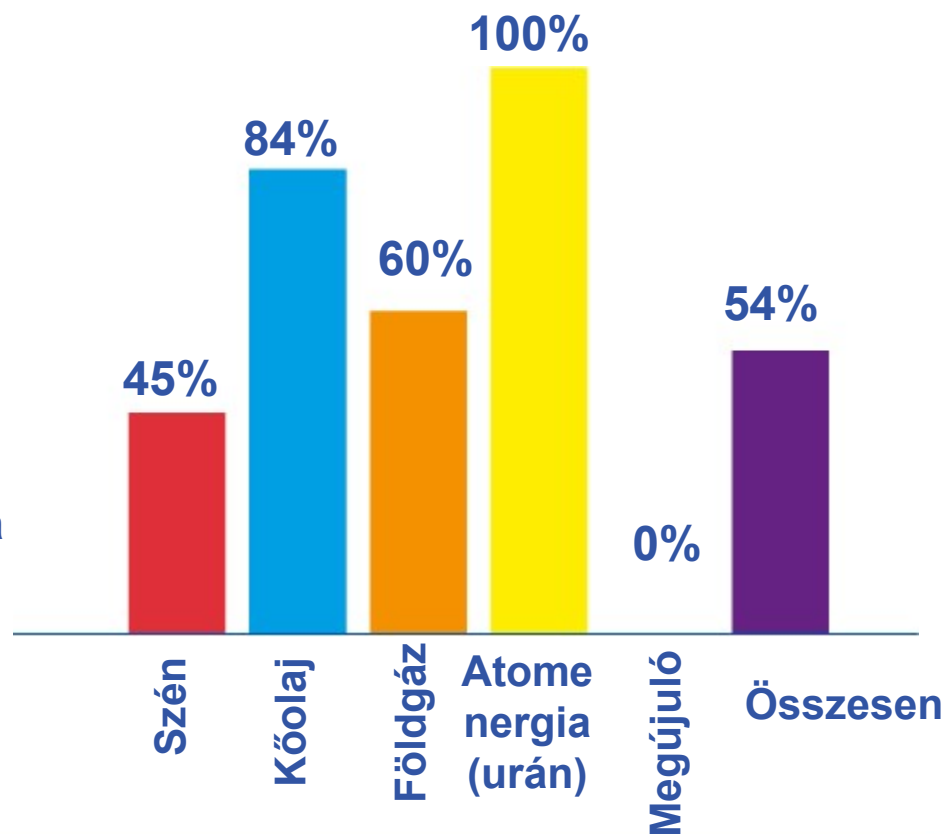

Energiafelhasználás az EU-tagállamokban 2008-ban, a teljes felhasználás százalékában

Az Unió kívülről importált energiahordozók részaránya 2008-ban

Kihívások:

- ▶ **Demográfia:** az európaiak várható élettartama nő, a születések száma csökken
- ▶ **Globalizáció:** Európának szembe kell néznie a világ más gazdasági régiói jelentette versennyel
- ▶ **Éghajlatváltozás:** csökkenteni kell az üvegházhatású gázok kibocsátását

Megoldások:

Az európai vezetők közös stratégiát dolgoztak ki.

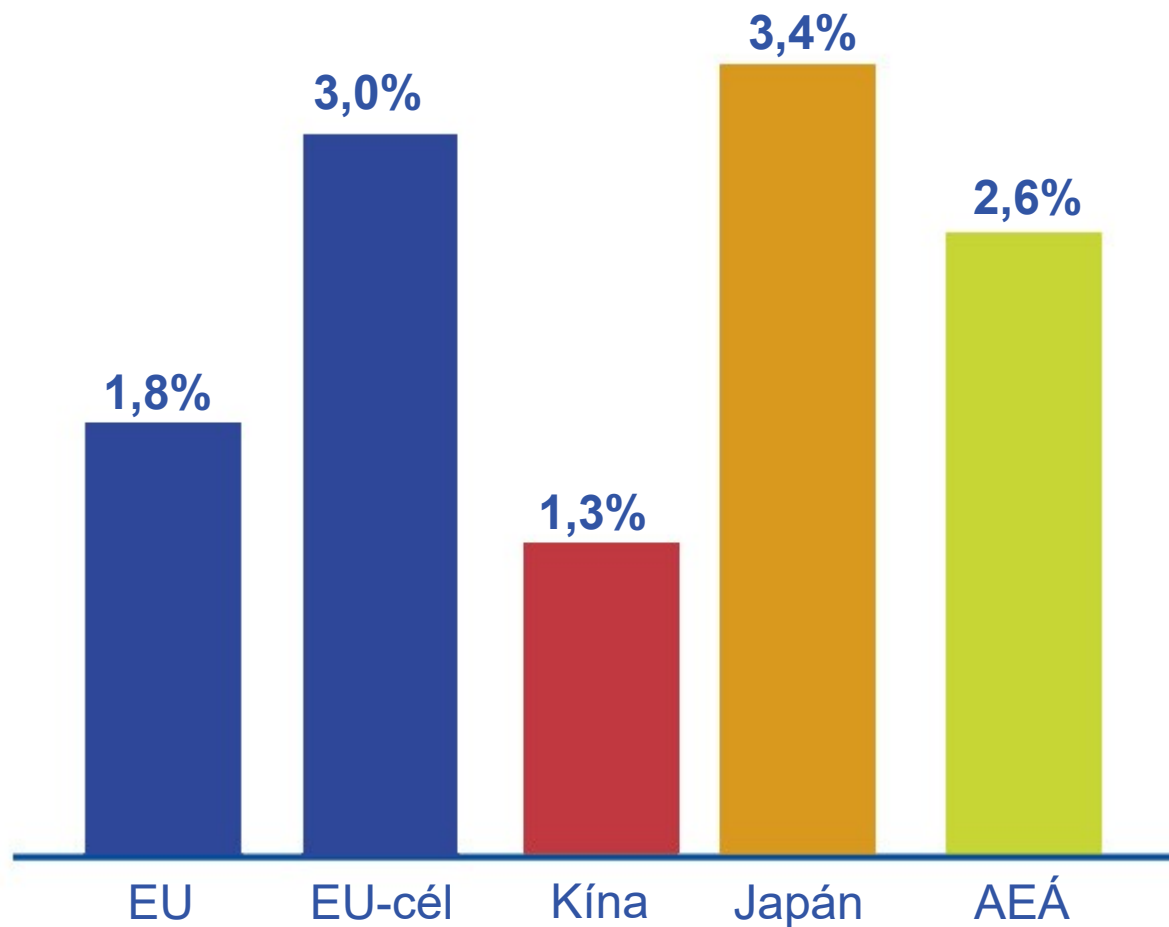
A stratégia célja:

- ▶ a kutatási és az innovációs tevékenység ösztönzése
- ▶ dinamikusabb üzleti környezet kialakítása
- ▶ az emberi erőforrások fejlesztése
- ▶ környezetbarát gazdaság kiépítése

K+F kiadások 2006-ban (a GDP százalékában)

Szolidaritás a gyakorlatban: az EU kohéziós politikája

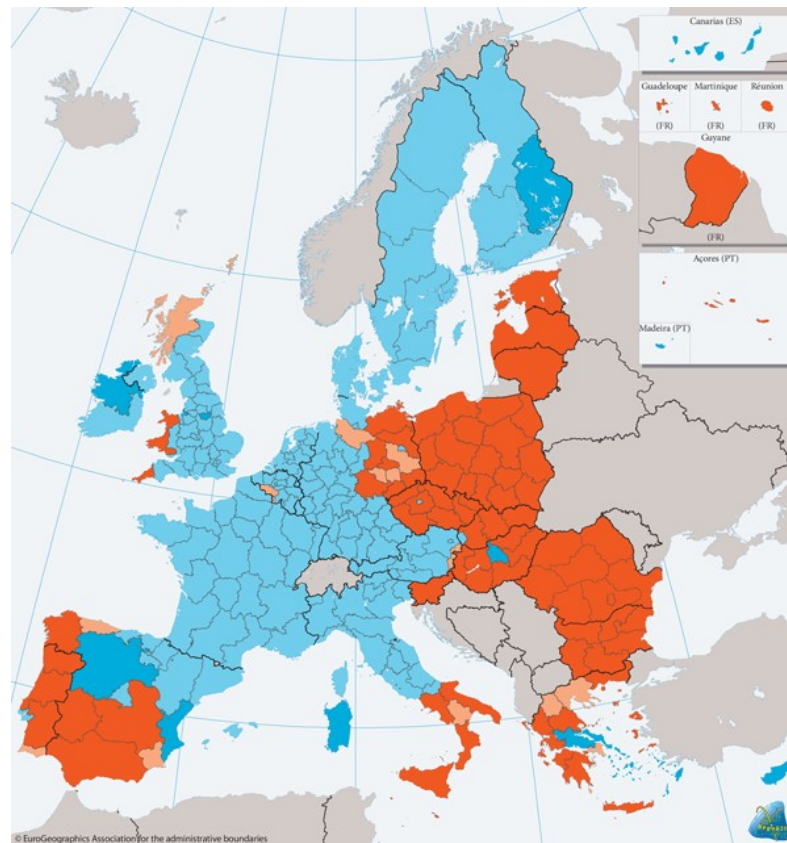

2007–2013: 347 milliárd euró támogatás a kevésbé fejlett régiók és a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára az infrastruktúra és a vállalkozások fejlesztésére, a környezet védelmére és a munkavállalók képzésére

- ▶ **Regionális Alap**
- ▶ **Szociális Alap**
- ▶ **Kohéziós Alap**

Konvergencia-célkitűzés: az alapok 81,5%-a azokhoz a régiókhoz kerül, ahol az egy főre jutó GDP nem éri el az EU-átlag 75%-át

Regionális versenyképességi és foglalkoztatási célkitűzés

Az euró – az európai polgárok közös valutája

- Eurót használó tagállamok
- Eurót nem használó tagállamok

Az euróövezeten belül bárhol fizethetünk vele

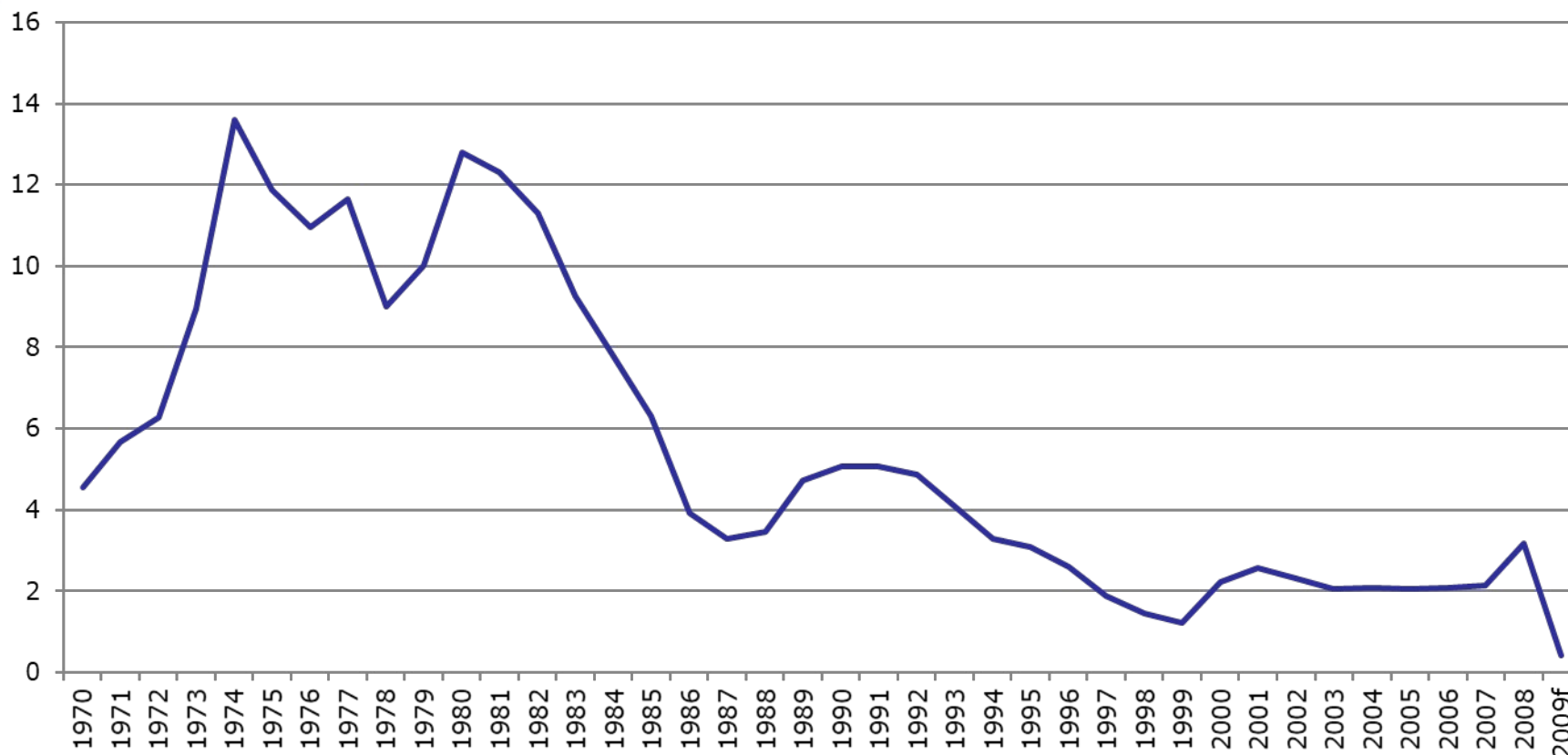
- **Érmék:** nemzeti jelképek az egyik oldalon, egységes mintázat a másik oldalon
- **Bankjegyek:** mindkét oldaluk egységes

Az infláció visszaszorítása

Európai gazdasági és monetáris unió: az árstabilitás záloga

Éves átlagos infláció a 2008-ban eurót használó 15 országban

Az egységes piac: a választás szabadsága

Az egységes piac a következő eredményeket hozta:

- **sok termék és szolgáltatás, többek között az internet hozzáférés és a repülőjegyek árának jelentős csökkenése.**
- **40%-kal olcsóbbak lettek a telefonhívások 2000-től 2006-ig**
- **2.8 millió új munkahely**

- ▶ **Áruk**
- ▶ **Szolgáltatások**
- ▶ **Személyek**
- ▶ **Tőke**

„Schengen”:

- ▶ **A határellenőrzés megszűnése az uniós tagállamok többsége között**
- ▶ **A határellenőrzés megerősítése a külső határok mentén**
- ▶ **Bővülő rendőrségi együttműködés**
- ▶ **Személyes használatra szabadon hozhatunk be más EU- tagországban vásárolt árukat**

Unió támogatással napjainkig több mint kétmillió fiatal folytathatott tanulmányokat, szerzhetett tapasztalatokat külföldön:

- ▶ ***Comenius:*** általános és középiskolai oktatás
- ▶ ***Erasmus:*** felsőoktatás
- ▶ ***Leonardo da Vinci:*** szakképzés
- ▶ ***Grundtvig:*** felnőttoktatás
- ▶ ***„Fiatalok lendületben” program:*** önkéntes munka és nemformális tanulás

A szennyezés nem ismer határokat – közös cselekvésre van szükség

Az EU tevékenységének eredményeként ma:

- ▶ tisztábbak természetes fürdővizeink
- ▶ sokkal kevesebb savas eső esik
- ▶ ólommentes benzint tankolhatunk a kutaknál
- ▶ használt elektronikus cikkeinket ingyenesen és biztonságosan ártalmatlaníthatjuk
- ▶ szigorú élelmiszer-biztonsági szabályok védik egészségünket
- ▶ teret nyertek a biogazdaságok és a környezetbarát mezőgazdasági módszerek
- ▶ hatékonyabban figyelmeztetnek egészségünk védelmére a cigarettásdobozokon elhelyezett címkék
- ▶ a hatóságok minden vegyi anyagot regisztrálnak és ellenőriznek (REACH)

A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség

- ▶ **Alapjogi Charta**
- ▶ **Közös harc a terrorizmus ellen**
- ▶ **Együttműködés a tagállamok rendőrségei és bűnüldöző hatóságai között**
- ▶ **Összehangolt bevándorlási és menekültpolitika**
- ▶ **Polgári jogi együttműködés**

EU: a béke és a fejlődés követe

- ▶ Világkereskedelmi szabályok
- ▶ Közös kül- és biztonságpolitika
- ▶ Fejlesztési és humanitárius segélyek

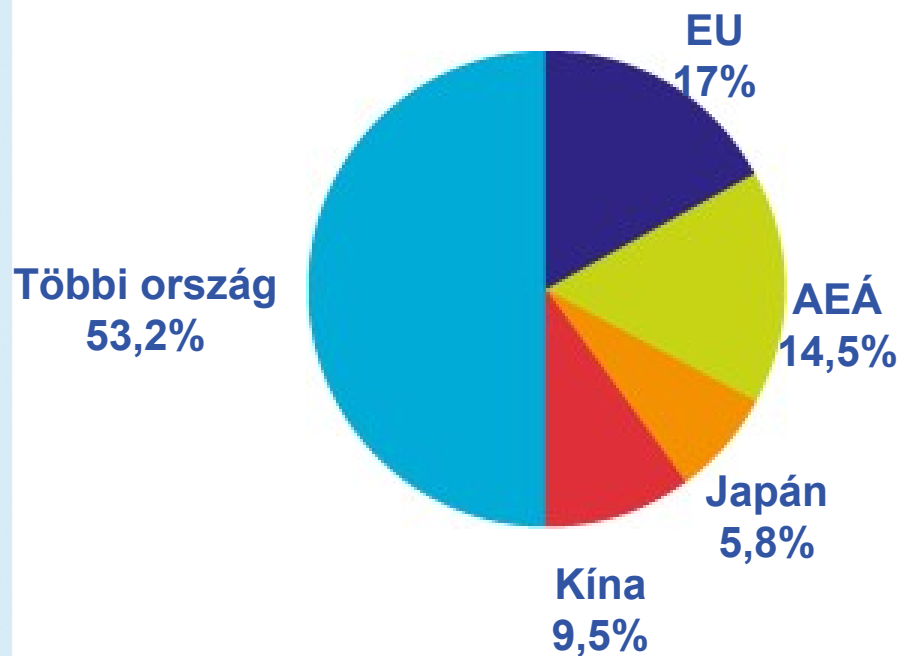
Az EU vezető szerepet vállal a béke fenntartásában és az újjáépítésben Bosznia-Hercegovinában és más háború sújtotta országokban.

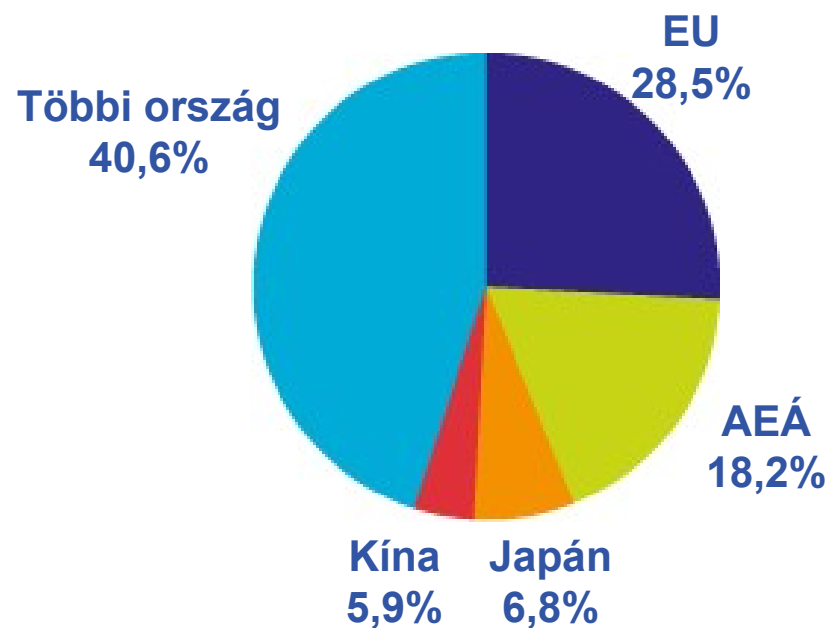
EU: nagyhatalom a világkereskedelemben

**Nemzetközi
áruforgalom (2007)**

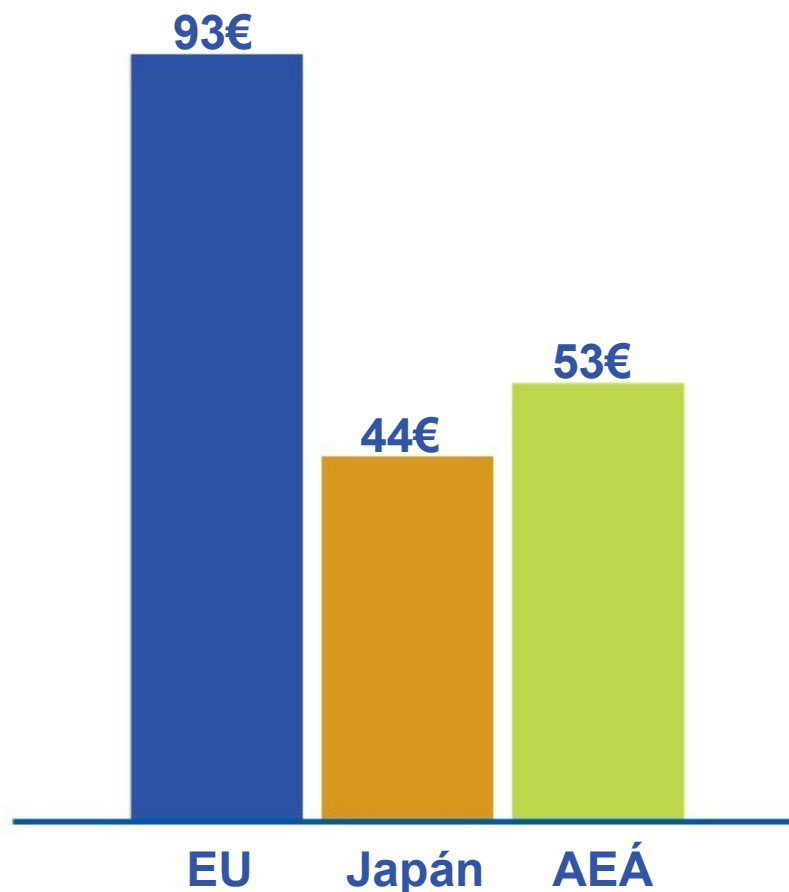
**Nemzetközi
szolgáltatáskereskedelem
(2007)**

Az EU a világ legnagyobb fejlesztési segélyezője

Az EU nyújtja a világ fejlesztési segélyeinek 60%-át

Egy főre jutó hivatalos fejlesztési segélyek (2007)

A három főszereplő

Európai Parlament

- a polgárok érdekképviselte

Martin Schulz, az Európai Parlament elnöke

Miniszterek Tanácsa

- a tagállamok érdekképviselte

Herman Van Rompuy, az Európai Tanács elnöke

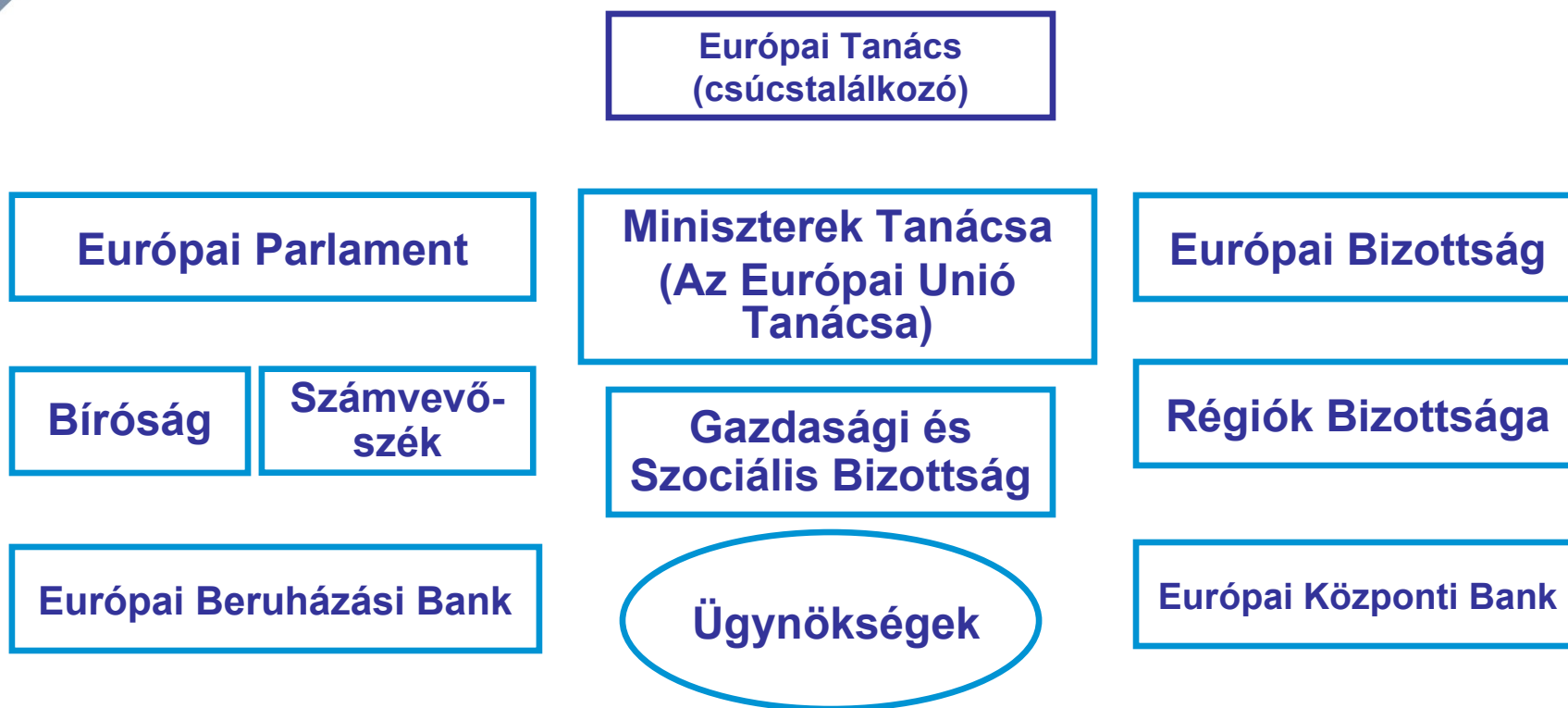
Európai Bizottság

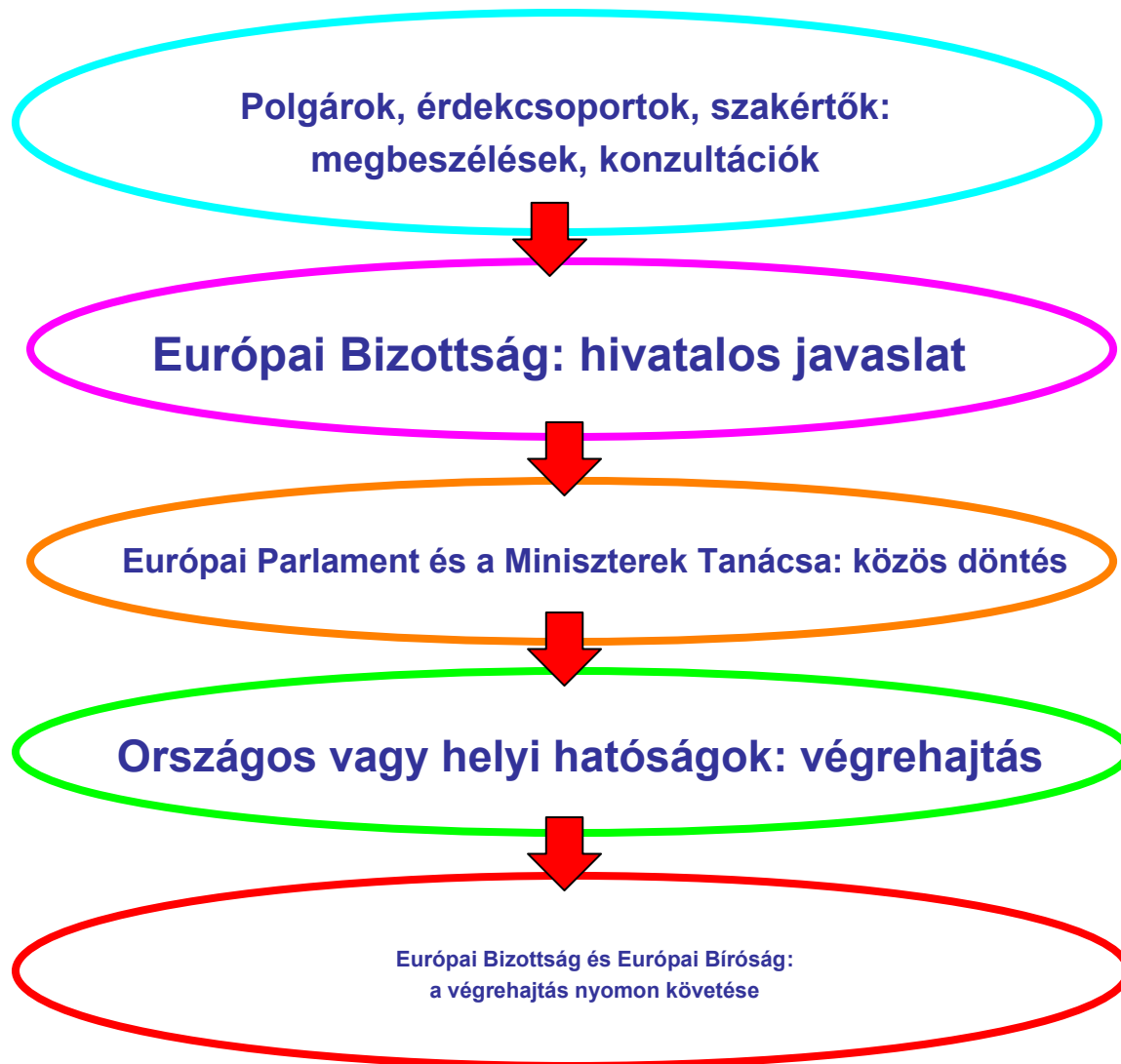
- a közös érdekek képviselte

José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke

Az EU intézményei

Európai Parlament – a polgárok érdekképviselője

- ▶ A Miniszterek Tanácsával együtt dönt az uniós jogszabályokról és költségvetésről
- ▶ Demokratikus felügyeletet gyakorol az Európai Unió valamennyi tevékenysége felett

Az egyes tagországokban megválasztott európai parlamenti képviselők száma (2010. január)

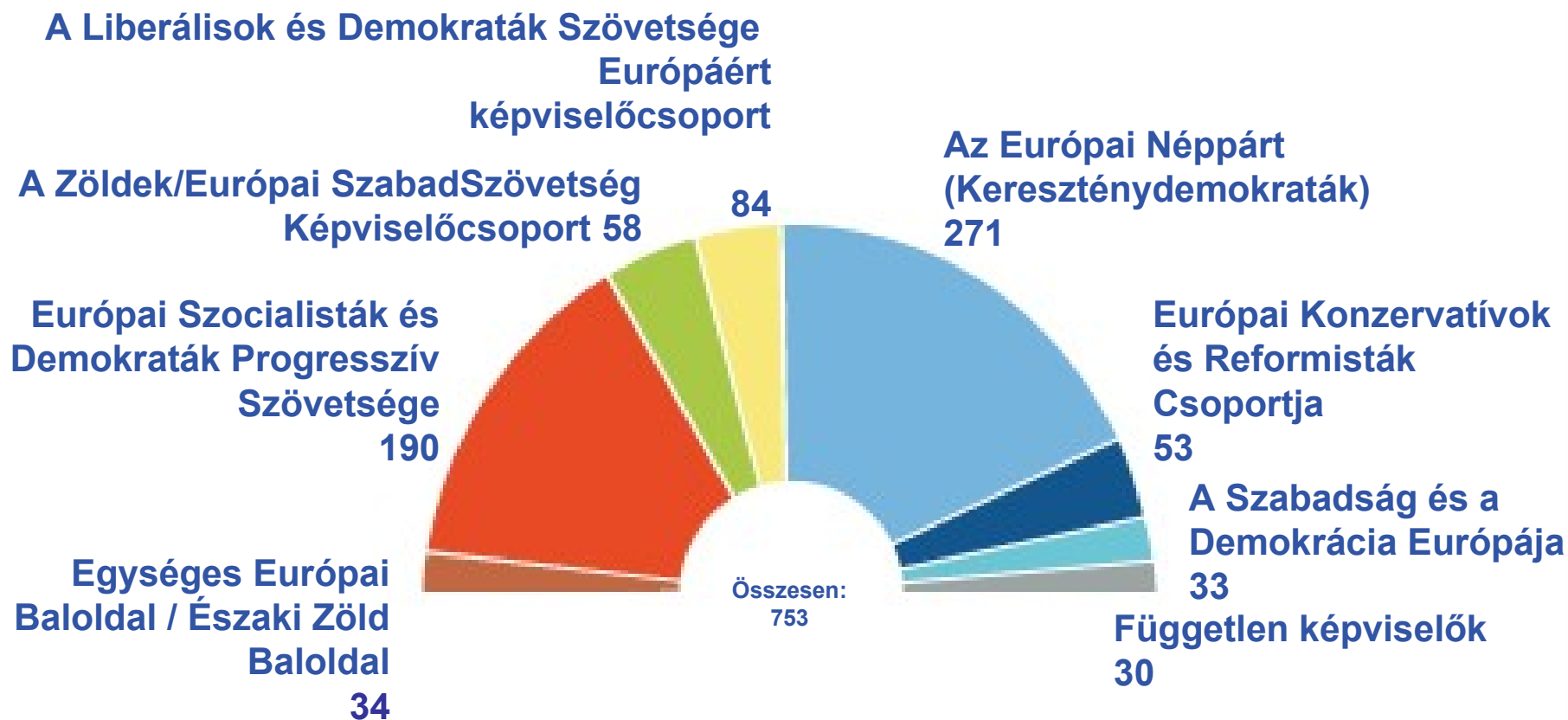
Ausztria	17	Finnország	13	Lettország	8	Románia	33
Belgium	22	Franciaország	72	Litvánia	12	Szlovákia	13
Bulgária	17	Németország	99	Luxemburg	6	Szlovénia	7
Ciprus	6	Görögország	22	Málta	5	Spanyolország	50
Cseh Köztársaság	22	Magyarország	22	Hollandia	25	Svédország	18
Dánia	13	Írország	12	Lengyelország	50	Egyesült Királyság	72
Észtország	6	Olaszország	72	Portugália	22	Összesen	736

Európai Parlament – a polgárok érdekképviselője

Az európai parlamenti képviselői helyek politikai csoportok szerinti megoszlása (2012. január)

- ▶ tagországoként egy miniszter
- ▶ elnökségét rotációs rendszerben
hathavonta másik tagállam tölti be
- ▶ a Parlamenttel együtt dönt az uniós
jogszabályok és költségvetés kérdésében
- ▶ irányítja a közös kül- és biztonságpolitikát

Miniszterek Tanácsa – a szavazatok megoszlása

Németország, Franciaország, Olaszország , Egyesült Királyság	29
Spanyolország, Lengyelország	27
Románia	14
Hollandia	13
Belgium, Cseh Köztársaság, Görögország, Magyarország ,Portugália	12
Ausztria, Bulgária, Svédország	10
Dánia, Írország, Litvánia, Szlovákia, Finnország	7
Észtország, Ciprus, Lettország, Luxemburg, Szlovénia	4
Málta	3
Összesen:	345

Számos döntés meghozatalához ún. minősített többségre, azaz **255 szavazatra és a tagállamok többségének jóváhagyására van szükség.**

2014-től a tagállamok 55%-a fogja adni a lakosság 65%-át

Az Európai Tanács csúcstalálkozója

Az uniós tagországok állam- és kormányfőinek csúcstalálkozója

- ▶ évente legalább 4 alkalommal megrendezik
- ▶ résztvevői meghatározzák az EU által követendő általános szakpolitikai irányvonalakat
- ▶ Elnök: Herman Van Rompuy

Catherine Ashton

**Kettős felelősségi köre van: elnököl a
Külügyek Tanácsa ülésein + az Európai Bizottság
alelnöke**

**A közös kül- és biztonságpolitikát
irányítja**

Az Európai Külügyi Szolgálat vezetője

**Unió tagországoként egy biztos,
összesen 27 független tag**

- ▶ jogszabályjavaslatokat fogalmaz meg
- ▶ végrehajtó szerv
- ▶ a szerződések őre
- ▶ képviseli az EU-t a nemzetközi szinten

Európai Bizottság – a közös érdekek képviselője

**Unió tagországanként egy,
összesen 27 független bíró**

- ▶ **ítélkezik az uniós jog értelmezésével kapcsolatos ügyekben**
- ▶ **biztosítja az uniós jogszabályok egységes alkalmazását az EU egész területén**

27 független tag

- ▶ ellenőrzi az EU pénzgazdálkodását
- ▶ minden uniós forrásokat kezelő személyt, illetve szervezetet pénzügyi ellenőrzésnek vethet alá

Európai Központi Bank: az euróövezet jegybankja

- ▶ **biztosítja az árak stabilitását**
- ▶ **felügyeli a pénzkínálatot, és meghatározza a kamatlábakat**
- ▶ **tevékenységét kormányoktól függetlenül végzi**

Mario Draghi
az Európai Központi Bank elnöke

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság: a civil társadalom érdekképviselője

344 tag

- ▶ **szakszervezetek, munkaadók, gazdálkodók, fogyasztók, stb. képviselője**
- ▶ **új uniós jogszabályokkal és szakpolitikákkal kapcsolatos tanácsadás**
- ▶ **a civil társadalom részvételének elősegítése az uniós döntéshozatali folyamatban**

Régiók Bizottsága: a helyi önkormányzatok érdekképviselte

344 tag

- ▶ **városok, régiók képviselte**
- ▶ **új uniós jogszabályokkal és szakpolitikákkal kapcsolatos tanácsadás**
- ▶ **a helyi önkormányzatok részvételének elősegítése az uniós döntéshozatali folyamatban**

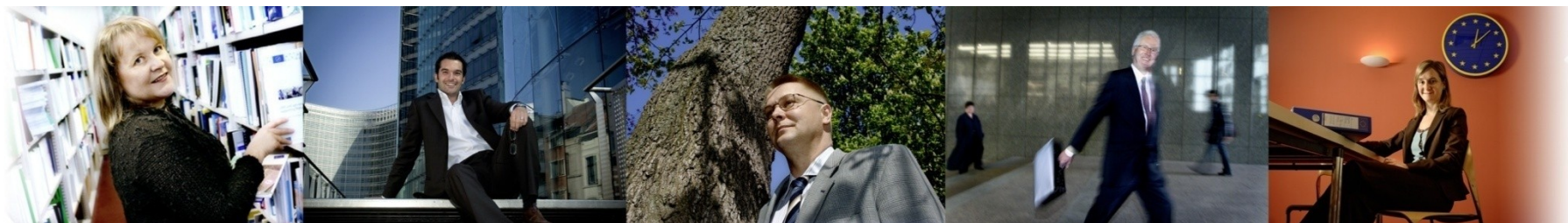

Az Európai Unió köztisztviselői

**Az Európai Bizottság kb. 23 000 köztisztviselőt,
és 11 000 alkalmazottat illetve szerződéses munkatársat foglalkoztat
Egyéb uniós intézmények: kb. 10 000 alkalmazottat foglalkoztatnak**

- ▶ **Állandó tisztviselők**
- ▶ **Nyílt versenyvizsgához kötött felvétel**
- ▶ **Az EU minden tagországból**
- ▶ **Jogszámban meghatározott fizetés**
- ▶ **Az EU igazgatási költségei uniós polgárokra lebontva fejenként
15 eurót tesznek ki évente**

Az Európai Unió

- ▶ célja a béke, az általa vallott értékek es népei jólétének előmozdítása
- ▶ Európa fenntartható fejlődéséért munkálkodik
- ▶ előmozdítja a társadalmi igazságosságot es védelmet, a nők es férfiak közötti egyenlőséget, a nemzedékek közötti szolidaritást es a gyermekek jogainak védelmet
- ▶ egy belső határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon es a jog érvényesülésén alapuló térséget kínál polgárai számára
- ▶ hozzájárul a bekehez, a biztonsághoz, a Föld fenntartható fejlődéséhez, a népek közötti szolidaritáshoz es kölcsönös tisztelethez, a szabad es tisztességes kereskedelemhez, a szegénység felszámolásához es az emberi jogok, különösen pedig a gyermekek jogainak védelméhez

The background of the image is the flag of the European Union, featuring a blue field with twelve gold stars arranged in a circle. The flag is shown with a slight wave, giving it a sense of movement.

Köszönöm a figyelmet!